

[Malchau.]

det lovforslag, vi her behandler, får de ugifte invalider en stigning på 16—18 pct. i forhold til nu og på 74—63 pct. i forhold til 1935, medens det for de gifte invalider vil betyde en stigning på henholdsvis 15—16 pct. og 100—78 pct. Om de satser, man herved er kommet til, er de helt rigtige, skal jeg ikke udtale mig om, det er måske et af de spørgsmål, vi kan tale om i det udvalg, som jeg forstår vil blive nedsat, og det samme gælder måske også spørgsmålet om enkerne og børnene, der efter lovforslaget skal have en lignende forhøjelse. Fra 1. april 1949 vil der iøvrigt på grund af pristalsreguleringen, som fremtidig efter lovforslagets § 7 skal foregå automatisk, ske en yderligere forhøjelse i form af et tillæg på 5 pct. af grundbeløbene. Der var vel nok noget, der kunne tale for at gå til forsørgelse også af krigsinvalidere med under 10 pct. invaliditetsgrad ligesom efter ulykkesforsikringsloven og loven om tilskadekomne militære værnepligtige, men jeg mener alligevel at måtte give den højtærede socialminister ret i, at det vel nu, så mange år efter, vil være uhyre vanskeligt, for ikke at sige umuligt, at vurdere krigsskader i procent under 10.

Jeg kan iøvrigt på mit partis vegne i hovedsagen tiltræde det foreliggende lovforslag, og jeg tilsiger det en velvillig behandling i det høje ting.

Ingeborg Refslund Thomsen: De sønderjyske krigsinvalidere og krigsenker er nu alle mindst 50 år — mange er betydeligt ældre. Invaliderne har vel i årenes løb, i de over 30 år, der er gået, vænnet sig noget til den invaliditet, de har at kæmpe med, men samtidig er indtjeningsmulighederne forringet for mange af dem.

Den forhøjelse af renten, der foreslås, vil være en opmuntring og en tiltrængt hjælp i en dyrtid. En forhøjelse for alle invalider på 15—18 pct. i forhold til beløbene i 1935 betyder virkelig noget.

Gradueringen efter invaliditetsgraden og de noget højere beløb for gifte end for ugifte kan der vist ikke indvendes noget imod, men jeg er ikke rigtig tilfreds med, at forhøjelsen for krigsenkerne kun er omtrent halvt så stor, 8—9 pct. Hvordan man er kommet til, at de skal have akkurat det samme beløb som gifte invalider med en invaliditetsgrad på 50 pct., ved jeg ikke. Krigsenkerne vil hurtigt regne ud: før havde vi 1 806 kr. årlig, nu får vi 144 kr. mere, d. v. s. 1 950 kr., medens de mænd, vi stilles lige med, får en forhøjelse på 261 kr. At krigsenkerne hidtil har fået for meget,

forholdsmæssigt set, og derfor nu må nøjes med et mindre tillæg, kan man ikke påstå. Deres kår er jo meget forskellige. Renten får de alle, uanset trangen. De unge enker har i sin tid lettere kunnet komme ind i et arbejde og tjene noget, men det gælder for dem alle, at deres indtjeningsmuligheder med årene bliver mindre.

Jeg vil gerne foreslå, at beløbet til enker kommer op over de 2 000 kr. Jeg kender mange, der nu, da de er ældre, har svært ved at klare sig, og de har såmænd haft en trang skæbne.

§ 14 foreslås affattet således, at der i tilfælde, hvor døden er indtrådt som følge af den pådragne invaliditet, skal udbetales en hjælp til begravelsen på indtil 600 kr. Jeg tror, denne hjælp meget sjældent vil blive udbetalt; når der er gået over 30 år, vil dødsårsagen som oftest være en anden, men jeg synes alligevel, foreningen for sønderjyske krigsbeskadede og faldnes efterladte går for vidt, når den foreslår, at der skal ydes begravelseshjælp til alle krigsinvalidere og alle krigsenker.

At detailpristallet får indflydelse på rentens størrelse vil give en større tryghed overfor en prisstigning. Foreningen for sønderjyske krigsbeskadede er jo til for at varetage krigsinvalidernes interesser, og det har den gjort med stor nidkærhed — nogle vil sige med *for* stor nidkærhed; men når der nu ved beregningen af aldersrente kan fradrages fra 430 kr. til 880 kr., må det vist anses for passende.

Det er jo i det hele taget en lovgivning, der er under afvikling, og derfor er der ikke grundlag for indførelse af helt nye bestemmelser. Når blot selve rentebeløbene er forsvarelige, er det langt at foretrække fremfor et tillæg i form af brændselshjælp, beklædningshjælp o. s. v.

Det ville være yderst vanskeligt nu, så mange år efter, at konstatere en indskrænkning i erhvervsevnen på under 10 pct. De fleste krigsdeltagere har sikkert fået en eller anden lille skade. De var jo dengang ikke så bange for deres helbred, hvis det kunne give en lille pause og påfølgende lille orlov. En god soldat bekæmpede ikke sin sygdom, nej, han udbyggede den efter evne dengang.

Alt i alt vil jeg gerne takke for dette lovforslag, takke for, at man ikke har glemt krigsinvaliderne. Alle vi, der den gang havde krigen på så nært hold og slap så nådigt ud af den, føler med dem, der dag for dag og år for år må bære følgerne af den nød og sorg, de var ude i dengang. Jeg ved også, at krigsinvaliderne og krigsenkerne er taknem-